

TANÁRI SZAKDOLGOZAT

A szakdolgozat célja annak bizonyítása, hogy a hallgató képes a képzés különböző területein elsajátított tudást integrálni és tanári munkájában alkalmazni. Képes a munkája szempontjából lényeges tudományos-szakirodalmi eredményeket összegyűjteni, azok alapján tanári munkáját önállóan megtervezni és a tanítás vagy pedagógiai feladat eredményességét értékelni. Képes a tanulók teljesítményeiről és fejlődéséről, valamint a tanulási-tanítási folyamatról módszeresen gyakorlati tapasztalatokat gyűjteni és a tényszerű adatokat elemezni, következtetéseket megfogalmazni, valamint az eredményeket saját tanári munkájában alkalmazni (ld. 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet).

Műfajilag a tanári szakdolgozat egy iskolai, oktatási esettanulmány, amelynek adatforrása a portfólió (ld. külön szabályozva). Az elemző, értékelő feldolgozásnak tárgya vagy a portfólió egésze, vagy egy abból kiválasztott, a tantárgy tanításával kapcsolatos részterület elemző feldolgozása.

Azaz a tanári szakdolgozat tematikája szerint lehet:

- a) vizsgálat vagy megfigyelések alapján készített iskolai esettanulmány;
- b) tanítási, nevelési helyzetelemzés;
- c) tantervi egységről, műveltségi területről, életkori szakaszra vonatkozó részletről, illetve tankönyvről, taneszközökről, intézményi pedagógiai programról, módszertani próbálkozásokról szóló elemző munka;
- d) a hallgató valamelyik szakjához kapcsolódó zárótanítási óravázlat részletes elemzése.

E tematikai meghatározottság a képzés kezdetétől kezdve orientál(hat)ja a jelöltet a portfólió anyagának gyűjtése során.

Terjedelem (ábrák és mellékletek nélkül): 15–20 gépelt oldal (Times New Roman 12-es betűnagyság, másfeles sorköz, 80 karakter/sor). A tanári szakdolgozatnak első oldalon a hallgató nevét, szakját, a dolgozat címét és a témavezető nevét, a második oldalon 5-10 soros absztraktot, a harmadik oldalon a tartalomjegyzéket kell tartalmaznia. Az oldalakat be kell számozni. A dolgozat utolsó oldalán a plágiumnyilatkozatnak eredeti aláírással kell szerepelnie. A tanári szakdolgozat témavezetése: A tanári szakdolgozat témavezetője lehet a Debreceni Egyetem oktatója, a gyakorló- vagy partneriskola mentortanára.

A szakdolgozat értékelését a témavezető készíti el a tanárszakra vonatkozó szakdolgozati bírálati lapon (lásd 3. sz. melléklet)

Témavezetőt legkésőbb az egyéni szakmai gyakorlat megkezdésekor köteles a hallgató választani.

A tanári szakdolgozat 1 nyomtatott példányban adandó be, és feltöltendő PDF formátumban az erre kijelölt honlapra (DEA) archiválás céljából. Határidő: tavaszi vizsgaidőszakban: április 15, őszi vizsgaidőszakban: november 15.

Amennyiben a hallgató tanári szakdolgozata megegyezik azzal a dolgozattal, amelyet az OTDK Pedagógiai, Pszichológiai, Közművelődési és Könyvtártudományi (XIII.) vagy Tantárgypedagógiai és Oktatástechnológiai (XIV.) Szekciójában 1-3. helyezéssel vagy különdíjjal jutalmaztak, a tanári szakdolgozat bírálatának érdemjegye jelesnek minősül.

TANÁRI ZÁRÓVIZSGA

A tanári záróvizsga megfelel a közismereti tanárképzésben megfogalmazottaknak.

A záróvizsgára bocsátás feltételei:

- Az összefüggő egyéni szakmai tanítási gyakorlat(ok) teljesítése.
- Abszolutórium megszerzése, ami az előírt kreditek teljesítésével együtt tanúsítja a tantervben előírt vizsgák eredményes letételét és – a nyelvvizsga kivételével – más tanulmányi követelmények teljesítését.
- A portfólió benyújtása. A portfólió védésére az Egészségügyi Karon kerül sor.
- A tanári szakdolgozat benyújtása (ez csak a IV. féléves képzésben résztvevők számára)
- Neptun rendszeren keresztül jelentkezés záróvizsgára.

A záróvizsgára jelentkezni az illetékes kar szabályzatában meghatározottak szerint lehet.

A tanári záróvizsga-bizottság összetétele: 3-6 fős bizottság, melynek elnöke tudományos minősítéssel rendelkezzen.

A záróvizsga részei

A tanári szakdolgozat bemutatást és védését a Tanári Záróvizsga Bizottság önálló érdemjeggyel minősíti.

- A portfólió-védés érdemjegye.
- Felelet a pedagógia-pszichológia témaköréből.
- Felelet a szakmódszertan témaköréből a tanári szakképzettséghez kapcsolódóan.

A záróvizsga akkor eredményes, ha minden részjegy legalább elégséges, különben a szóbeli vizsga érdemjegye elégtelen. Ebben az esetben a következő vizsgaidő-szakban csak az elégtelen érdemjegyű részterület(ek)et kell pótolni.

A tanári záróvizsga minősítése az alábbi részjegyek egyenlő súllyal vett átlaga két tizedesre kerekítve:

- szakmódszertani felelet a tanári szakképzettségből,
- pedagógia-pszichológia felelet,
- szakdolgozat
- portfólió-védés.

A tanári mesterképzés oklevelének minősítése:

A tanári oklevél minősítését a tanári záróvizsga összesített érdemjegyének alapján, valamint a Debreceni Egyetem Tanulmányi és Vizsgaszabályzatának 28. § (9) szerinti besorolás szerint határozzák meg.

Mellékletek

1. melléklet

A szakdolgozatok ajánlott szerkezeti felépítése, valamint a hivatkozások és az ábrák, táblázatok elkészítésének követelményei

A szakdolgozat ajánlott szerkezeti felépítése

1. **Cím.** Legyen rövid, érthető és a tartalmat jól kifejező.
2. **Tartalomjegyzék.** A fejezetek és alfejezetek felsorolása, oldalszámokkal.
3. **Bevezetés:** A téma elméleti és gyakorlati jelentőségének bemutatása, a témaválasztás indoklása, a saját vizsgálatok és célkitűzések indoklása.
4. **Szakirodalmi áttekintés.** A témával szorosan összefüggő irodalom feldolgozása, elemzése és értékelése.
5. **Kutatási módszerek/Anyag és módszer.** Amennyiben a szakdolgozat önálló, empirikus adatfelvételre, kutatásra épül, ebben a fejezetben kell bemutatni és indokolni a kiválasztott módszereket és a vizsgálat körülményeit. Amennyiben az önálló felmérés lebonyolításában problémák, nem várt akadályok merültek fel, ezeket is ebben a részben kell ismertetni.
6. **Eredmények/Eredmények és megbeszélés.** A fejezet a vizsgálatok és az elemzések részletes eredményeit tartalmazza. Fontos, hogy a szakdolgozó a kapott eredményeket pontosan és áttekinthetően rögzítse. Az eredményeket célszerű táblázatokban összefoglalni, és ábrákkal szemléltetni. Az eredmények és megbeszélés részt össze lehet vonni. Ebben az esetben az eredményeket meg kell magyarázni és lehetőség szerint más vizsgálati eredményekkel össze kell vetni.
7. **Következtetések és javaslatok/Megbeszélés.** Ebben a fejezetben kell ismertetni a legfontosabb eredményeket, megállapításokat, az eredményekből levont legfontosabb következtetéseket, és javaslatot tenni azok gyakorlati alkalmazására, továbbfejlesztésére. Ha Megbeszélés a fejezet címe, az eredmények magyarázata és lehetőség szerint más vizsgálati eredményekkel való összevetése után kell a következtetéseket levonni, a javaslatokat megfogalmazni.
8. **Összefoglalás.** Itt kell röviden ismertetni a vizsgált téma hátterét, a kutatás során alkalmazott módszereket, a legfontosabb eredményeket, megállapításokat és következtetéseket. Maximum 1 oldal.
9. **Irodalomjegyzék.** Az Irodalomjegyzéknek tartalmaznia kell a dolgozat megírásához felhasznált összes szakirodalmat, jogszabályt, dokumentumot részletes bibliográfiai adatokkal. A hivatkozás elkészítése kétféle módon történhet.
10. **Mellékletek.** Ide kerülnek azok a nagyobb méretű ábrák, táblázatok, fotók, dokumentumok, stb., amelyek szövegközi elhelyezése gondot okozott volna.

A fenti szerkezeti felépítéstől, a témától függően, a konzulens engedélyével a szakdolgozó eltérhet. Fontos kiemelni, hogy a szerkezeti tagolásban megadott elnevezések nem kötelező fejezetcímek egyben. A „Bevezetés” és „Összefoglalás” fejezetek kivételével az egyes fejezeteket célszerű (de nem kötelező) decimális rendszerű számozással ellátni:

- a főfejezeteket egy számjeggyel (1., 2., 3., stb.), oly módon, hogy a szám után egy pont kerül.
- Az alfejezeteket két-három számjeggyel (1.1., 1.2., vagy 1.1.1., 1.1.2., stb.), oly módon, hogy minden egyes szám után pont van.

A számok után kezdődő fejezetcímeket a magyar helyesírás szabályai szerint nagy kezdőbetűvel kell elkezdni, a cím, alcím végén azonban nincs pont.

Az irodalmi hivatkozás módjai

Az irodalmi hivatkozásokat kétféleképpen lehet elkészíteni. A két módot nem lehet egymással keverni.

I.

1. A dolgozat szövegében a tartalmi jellegű utalás, hivatkozás, idézet esetében a felhasznált gondolat végén a szerző vezetékneve szerepel nagy betűvel, majd a közlemény megjelenésének évszáma, pl.: (FERGE, 2002). Két szerző esetében mindkettő vezetéknevét ki kell írni, pl.: (FERGE és GAZSÓ, 1998). Három vagy több szerző esetében az első szerző pontos neve, és munkatársai szerepel, pl.: (FERGE és munkatársai, 2002). Mindegyik esetben nem a hivatkozást tartalmazó mondat végén szerepel a pont, hanem a zárójelbe tett hivatkozás után.
2. Szó szerinti idézet esetében az idézett szöveget idézőjelbe kell tenni és az oldalszámot is meg kell adni, az évszám után álló kettőspont után, pl.: (FERGE, 2002:25).
3. Több azonos tény megállapító közlemény esetében a zárójelben a szerzőket pontos vesszővel választjuk el, pl.: (FERGE, 2002; GAZSÓ, 2003).
4. Egy szerzőnek ugyanazon évben megjelent több munkájára hivatkozás esetében: a szerző neve, az évszámok „a”, „b”, „c” stb. megjelöléssel.

Irodalomjegyzék

Az irodalomjegyzék összeállítása legyen pontos és gondos, feleljen meg a hazai és a nemzetközileg elfogadott formáknak. Az irodalomjegyzékben az egyes szerzők nevének megfelelően A-B-C sorrendet kell alkalmazni sorszámozás nélkül. Csak olyan irodalom vehető fel a jegyzékbe, amelyet a szakdolgozó felhasznált, és amelyre a szövegben is hivatkozik. A szerzők tudományos és egyéb címét (Dr. Prof. Habil., stb.) nem kell feltüntetni.

Amennyiben egy műnek, kiadványnak nincs pontosan megadott szerzője, csak intézménynév áll rendelkezésre, az alapján kell besorolni az irodalmat, azaz pl.: a Központi Statisztikai Hivatal kiadványai a K betűnél szerepelnek.

Jogszabályok esetében is hasonló módon járunk el, a hivatkozott jogszabály kezdőbetűje számít.

A felhasznált irodalom összeállításakor a címek leírásánál alapvető követelmény, hogy a bibliográfiai tételek pontosan és ellenőrizhetően tartalmazzák az adatokat, amelyek alapján a visszakereshetőség biztosítható, az alábbi módokon:

1. **Könyvek** esetében: a szerző/k neve csupa nagybetűvel, a keresztnév első betűje, pont, zárójelben a megjelenés éve, kettőspont, a könyv címe, pont, a kiadó neve, vessző, a megjelenés helye. Pl.:

ANDORKA R. (1997): Bevezetés a szociológiába. Osiris Kiadó, Budapest.

2. **Könyvfejezet** esetében: a szerző/k neve csupa nagybetűvel, a keresztnév első betűje, pont, zárójelben a megjelenés éve, kettőspont, a fejezet címe, pont, In: felirat, a szerkesztő neve csupa nagybetűvel, a szerk. szó zárójelben, kettőspont, a kötet címe, pont, kiadó, vessző, a megjelenés helye, pont, oldalszámok, pont. Pl.:

SCHMERTZ I. (2001): Statisztikai eljárások alkalmazása a társadalomtudományi kutatásokban. In: FÓNAI M., KERÜLŐ J., TAKÁCS P. (szerk.): Bevezetés az alkalmazott kutatómódszertanba. Pro Educatione Alapítvány, Nyíregyháza. 151-187.

3. **Folyóiratokban** megjelent közlemény esetében a szerző/k neve csupa nagybetűvel, a keresztnév első betűje, pont, zárójelben a megjelenés éve, kettőspont, a cikk címe, pont, folyóirat neve, vessző, kötetszám vagy füzettség, pont, oldalszám, pont. Pl.:

LAKI L. (2006): A generációs reprodukció néhány jellegzetessége a lemaradó térségekben. *Esély*, 2. 4-29.

Ha egy szerzőnek, vagy szerzőknek azonos évben megjelent több cikkére hivatkozunk, a megjelenés évszáma után a megfelelő abc betűket írjuk.

Amennyiben külföldi szerzőről van szó, a fenti eljárásmodot kell alkalmazni, azaz elsőként a családi név következik, azaz nem DAVID R(iesmand)., hanem RIESMAN D.

Egyéb időszaki kiadványban megjelent közlemény esetében is a fenti eljárást kell követni, azaz a folyóiratokban, illetve könyvfejezetként megjelent írásművek esetében megadott formát kell követni.

Internetes forrás a www-vel kezdődő, pontos címet is meg kell adni. Az internetes irodalomra a szövegben a következőképpen kell hivatkozni: (http 1), illetve (www 1) sorszámmal. Az internetes hivatkozásokat a többi hivatkozástól elkülönítve kell feltüntetni.

Az internetes irodalom formai példái:

http://

1. eletetazeveknek.lapunk.hu/ (idézet az Életet az Éveknek szervezet lapjából; Látogatva: 2011. 05. 12.)

2. gtkk.de-efk.hu (a Gerontológiai Tudományos Koordinációs Központ honlapja ; Látogatva: 2011. 05. 12.)

www.

1. mypin.hu/hga/interjigeriatriadrivanl.php (Iván L.: Ma te, holnap én... őszintén az öregedésről; Látogatva: 2011. 05. 12.)

2. oregedes.hu (a Preventív Gerontológiai és Geriátriai Társaság honlapja; Látogatva: 2011. 05. 12.)

II.

A szövegben a mondat vagy a bekezdés végére a megjelenés sorrendjében zárójelbe kell a hivatkozott szakirodalmat tenni. Pl. Magyarországon a lakosság egészségi állapota igen kedvezőtlen (1). Ha több szakirodalomra hivatkozik a szerző, azokat vesszővel kell elválasztani egymástól (pl. (1, 2, 3)). A mondat végén lévő pontot a hivatkozás után kell kitenni. Egy irodalom csak egy sorszámot kaphat, ha később hivatkozunk rá, ugyanazzal a sorszámmal kell hivatkozni.

Az **Irodalomjegyzékben** a hivatkozások a szövegben szereplő számozással együtt, annak megfelelő sorrendben (és nem az első szerzők ABC sorrendjében) jelennek meg. A hivatkozott művek, internetes oldalak formai követelményei megegyeznek a fent leírtakkal, azzal a különbséggel, hogy az internetes oldalakat nem külön, hanem azokat is a számozásnak megfelelően kell feltüntetni, valamint a szerzők nevében csak a kezdőbetű nagybetű.

A Szociális és Társadalomtudományi Intézethez tartozó képzésekben készített szakdolgozatoknál az I. típusú hivatkozás, az Egészségtudományi Intézethez tartozó képzésekben készített szakdolgozatoknál az I.-es és a II.-es típusú hivatkozás is preferált. Az irodalmi hivatkozások száma lehetőleg ne legyen 15-nél kevesebb és 50-nél több.

Amennyiben a szakdolgozat nem felel meg a tanszék által kiadott fenti követelményeknek, pl.: a szakdolgozó nem alkalmaz hivatkozásokat a szövegben, olyan részek is találhatóak a dolgozatban, melyeket idéz a szakdolgozó, de nem hivatkozik azokra, nagymértékben hiányos az irodalomjegyzéke, stb., a dolgozat elégtelen érdemjeggyel kerül elbírálásra. Ebben az esetben az Intézet visszajuttatja a dolgozatot a szakdolgozónak, akinek javított példányt kell benyújtania a soron következő záróvizsga időszakig.

A táblázatok és ábrák kezelése

1. Függetlenül attól, hogy a dolgozat mely részében szerepelnek, mind a táblázatokat, mind az ábrákat sorszámmal és címmel kell ellátni.
2. A táblázatokat és az ábrákat külön kell sorszámozni.
3. A táblázatokra és ábrákra a szövegben a megfelelő sorszám jelölésével hivatkozni kell.

Más irodalomból, adatbázisból vett táblázatok, ábrák közlése esetében a táblázat alján zárójelben meg kell adni a pontos forrást, oldalszámmal együtt, pl.: (Forrás: **Demográfiai évkönyv, 2004.** KSH, ~~12,~~ **Budapest, 2005;** Forrás: Barkai L, Madácsy L: Kockázatalapú diabéteszűres serdülők körében: az első hazai vizsgálat eredményei. Orv. Hetil., 2010, 42:1742-1747.)

PLÁGIUM NYILATKOZAT

Alulírott (Neptunkód:) jelen nyilatkozat aláírásával kijelentem, hogy a

.....című

szakdolgozat

önálló munkám, a dolgozat készítése során betartottam a szerzői jogról szóló törvény szabályait, valamint az egyetem által előírt, a dolgozat készítésére vonatkozó szabályokat. Munkám során csak olyan forrásokat használtam fel, amelyekre az Irodalomjegyzékben hivatkoztam, illetve, amelyeket a hivatkozott szöveg, táblázat mellett feltüntettem.

Kijelentem továbbá, hogy a dolgozat készítése során az önálló munkavégzés követelményét betartottam, a konzulenszt ezzel kapcsolatban nem tévesztettem meg.

Jelen nyilatkozat aláírásával tudomásul veszem, hogy amennyiben a dolgozatot bizonyíthatóan nem magam készítettem, illetve azzal összefüggésben megsértettem a szerzői jogra vonatkozó előírásokat, a szakdolgozat elégtelen érdemjegyű, és ellenem az intézmény fegyelmi eljárást indít.

Kijelentem továbbá, hogy sem a dolgozatot, sem annak bármely részét más felsőoktatási intézményben nem nyújtottam be szakdolgozatként/diplomamunkaként.

Nyíregyháza,

.....

hallgató

3. melléklet

Bírálati lap tanári szakdolgozathoz

A hallgató neve:

A dolgozat címe:

Témavezető:

A bíráló neve:

A bíráló munkahelye:

Szempontok	Pontszám
Formai elemek	
Tipográfia (0-2 pont)	
Helyesírás (0-3 pont)	
Irodalomjegyzék, hivatkozások (0-5 pont)	
A dolgozat szerkezet, stílusa (0-5 pont)	
Tartalmi elemek	
A dolgozat aktualitásának, céljának kifejtése, a választott téma szakmai megalapozottsága (0-5 pont)	
A választott elméleti/kutatási keret/módszer megfelelése (0-5 pont)	
A szakirodalom kritikus feldolgozása (0-10 pont)	
Az elemzés/adatfeldolgozás mélysége színvonal (0-10 pont)	
A következtetések, eredmények megbízhatósága, pontos összefoglalása (0-5 pont)	
Pontszám összesen:	
Szöveges értékelés:	
Kérdés:	

Átváltás:

44 – 50	5
37 – 43	4
30 – 36	3
23 – 29	2
0 – 22	1

aláírás

.....